

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Aleny Šiškovej na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v trestnej veci obvineného **P. R. pre obzvlášť závažný zločin vydierania** podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c/ Trestného zákona vo vzťahu k ods. 4 písm. b/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, o sťažnosti obvineného P. R. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 11. februára 2016, sp. zn. 3Tp/16/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obvineného P. R. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 11. februára 2016, sp. zn. 3Tp/16/2015, vzal obvineného P. R. podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Trestného poriadku do väzby s tým, že lehota trvania väzby sa počíta od 10. februára 2016 od 22.50 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku súd písomný sľub obvineného P. R. neprijal. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvineným súd neuložil.

V odôvodnení uznesenia sudca pre prípravné konanie v podstate uviedol, že prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave (ďalej len „prokurátor“) podal 4. septembra 2015 návrh na vydanie európskeho

zatýkacieho rozkazu na obvineného P. R. (ďalej len „EZR“) za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona s poukázaním na § 140 písm. c/ Trestného zákona vo vzťahu k ods. 4 písm. b/ v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a za obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 k § 270 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona, spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v doposiaľ presne nezistenom období roku 2014 v B., pri garážach pred budovou O., oslovili doposiaľ nestotožnené osoby talianskej národnosti vystupujúce pod prezývkami B. a M. spolu s ďalšími doposiaľ nestotožnenými osobami pravdepodobne talianskej národnosti poškodeného L. N. s tým, že majú k dispozícii hárky papiera s ochrannými prvkami určeného na výrobu falošných eurobankoviek rôznej nominálnej hodnoty v celkovej hodnote 1 134 000 000 eur (slovom jedna miliarda stotridsaťštyri miliónov eur), ktorý ukrývajú v doposiaľ presne nestotožnenej budove v meste N. v Talianskej republike, pričom od L. N. požadovali, aby tento, vzhľadom na svoje dlhoročné skúsenosti z oblasti vydavateľstva a tlače, zabezpečil tlačiareň, resp. tlačiarske stroje schopné vyrobiť nimi požadované falošné eurobankovky a taktiež osoby schopné obsluhovať tieto stroje a zároveň od neho požadovali, aby on osobne „dohliadol“ na samotný priebeh a kvalitu tlače, čo L. N. aj po viacerých stretnutiach na rôznych miestach v B. ako aj v B. v Maďarsku s týmito osobami odmietal, pričom následne v presne nezistený deň v období júl – september roku 2014 v B. pri garážach O. oslovil obvinený P. R. spolu s doposiaľ presne nestotožnenými osobami pravdepodobne talianskej národnosti L. N. s tým, že obvinený P. R. znova zopakoval predchádzajúce požiadavky osôb vystupujúcich pod prezývkami B. a M. a zároveň na tomto stretnutí odovzdal L. N. a H. S. USB kľúč s vektorovou grafikou na tlač eurobankoviek a požadoval od L. N., aby tento zabezpečil farby a tlačiareň na tlač falošných eurobankoviek v Bratislave, resp. v okolí, a aby osobne „dohliadol“ na samotný priebeh tlače, čo L. N. znova odmietol, načo následne v presne nezistený deň, v priebehu mesiaca september roku 2014 kontaktoval obvinený P. R. telefonicky L. N., ktorý sa v tom čase nachádzal v Bratislave a tomuto do telefónu povedal, že on, spolu s ďalšími doposiaľ nestotožnenými osobami uniesli v M. v Talianskej republike jeho kamaráta G. F. P., pričom mu povedal „Ty teraz

budeš robiť to, čo chceme my, a to sme ešte neskončili. A teraz od teba žiadame 15 000 eur a hneď!“ a taktiež mu povedal, že mu zabijú otca a manželku, ak nebude s nimi spolupracovať pri falšovaní peňazí, následne na čo, obvinený P. R. odovzdal L. N. k telefónu ďalšiu nestotožnenú osobu, ktorá mu povedala, že mu z okna vyhodí jeho vzácneho kocúra, ktorého má v mieste prechodného bydliska v B. v Maďarsku, následne na ďalší deň obvinený P. R. opakovane požadoval prostredníctvom telefonátov a SMS správ od L. N. zaplataenie sumy 15 000 eur, pričom bol v stálej spoločnosti G. F. P., ktorého pohyb, aj s doposiaľ neustálenými osobami po dobu troch dní nepretržite kontroloval, kde na tretí deň zobral obvinený P. R. spolu s ďalšími doposiaľ nestotožnenými osobami G. F. P. k otcovi L. N. na adrese B., Talianska republika, od ktorého požadovali, aby túto skutočnosť zavola svojmu synovi L. N., čím takto chceli dosiahnuť, aby u L. N. zvýšili strach o seba a svoju rodinu, načo následne obvinený P. R. poslal L. N., SMS správu v znení: „Ty malý idiotko, ty zaplať a urob to, čo máš, a toto je len začiatok!“ a znova prostredníctvom telefónu požadoval od L. N., aby zaplatil sumu 15 000 eur a zabezpečil farby a tlačiareň na tlačenie falošných eurobankoviek, načo L. N., zo strachu o seba, o svojho priateľa G. F. P. a o svoju rodinu, zaplatil prostredníctvom svojej rodinnej známej S. F., obvinenému P. R. a ďalším nestotožneným osobám sumu 10 000 eur, zabezpečil farbu na tlačenie peňazí a taktiež tlačiareň v obci D., okr. L. v Českej republike a osobne na viacerých stretnutiach na Slovensku ako aj v Českej republike dohadoval s „tlačiarňami“ podrobnosti, za ktorých malo dôjsť k tlačeniu falošných eurobankoviek na papier s ochrannými prvkami, ktorého vlastníckmi boli osoby vystupujúce pod prezývkami B. a M. spolu s ďalšími doposiaľ nestotožnenými osobami, pričom takýmto konaním obvinený P. R. spolu s ďalšími doposiaľ neustálenými osobami vystupujúcimi pod prezývkami B. a M. ako aj s ďalšími doposiaľ neustálenými osobami, pod vplyvom strachu prinútili poškodeného L. N. vyplatiť sumu 10 000 eur a následne ďalej zabezpečovať prostriedky k výrobe falošných eurobankoviek v celkovej hodnote 1 340 000 000 eur, kde konanie L. N. a osôb podieľajúcich sa priamo na tlačení falošných eurobankoviek je predmetom samostatného konania vedeného na expozitúre Bratislava NPZJ NAKA PPZ pod ČVS: PPZ-927/NKA-PZ-BA-2014.

Zo zápisnice o výsluchu obvineného P. R. dňa 11. februára 2016 vyplýva, že po vyhlásení uznesenia, jeho odôvodnení a poučení o opravných prostriedkoch, obvinený P. R. po porade s obhajcom vyhlásil, že „zahlasuje **st'ážnosť**“. Prokurátor Úradu špeciálnej

prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky uviedol, že sa vzdáva práva podať sťažnosť.

Dňa 15. februára 2016 súdu prvého stupňa boli doručené **dôvody sťažnosti** obvineného P. R. podané prostredníctvom jeho obhajcu. Podľa názoru obvineného v súčasnosti nie je daný žiadny dôvod väzby uvedený v napadnutom rozhodnutí. Hmotnoprávnym predpokladom vzatia obvineného do väzby je v zmysle § 71 ods. 1 Trestného poriadku skutočnosť, že doteraz zistené informácie nasvedčujú tomu, že skutok, ktorý bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený. V danom prípade táto podmienka nebola splnená. Hoci v predmetnej trestnej veci bolo vypočutých niekoľko svedkov, výpoveď žiadneho z nich nepotvrdovala výpovede údajného poškodeného L. N. a žiadna z výpovedí neusvedčovala osobu obvineného. Jediným dôkazom sú výpovede údajného poškodeného L. N. z prípravného konania. Orgán činný v trestnom konaní sa nevysporiadal s otázkou, či sú výpovede poškodeného vierohodné. Obvinený ďalej poukázal na to, že orgán činný v trestnom konaní v rovnaký deň, t.j. 24. júna 2015 vydal uznesenie o vznesení obvinenia, podal podnet prokuratúre na vydanie príkazu na zatknutie, podal žiadosť prokuratúre o právnu pomoc. Z uvedeného vyplýva, že orgán činný v trestnom konaní v danom čase nevykonal žiadne úkony smerujúce k tomu, aby bolo možné predvolať obvineného, prípadne doručiť mu uznesenie o vznesení obvinenia.

K dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku obvinený uviedol: Skutočnosť, že obvinený disponuje cudzím štátnym občianstvom, neodôvodňuje jeho vzatie do väzby z vyššie uvedeného dôvodu. Ani skutočnosť, že v minulosti častejšie vzhľadom k jeho podnikateľským aktivitám cestoval na územie Slovenskej republiky a späť do Talianska, nie je možné posudzovať ako dôvod útekovej väzby (rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. I. ÚS 645/1999), nakoľko vycestovanie do cudziny neznamená aj automaticky, že by sa obvinený chcel pobytom v cudzine vyhýbať trestnému konaniu. Obvinený sa na adrese trvalého pobytu zdržiaval, ale doručenie uznesenia o vznesení obvinenia a ani ďalšie úkony nebolo možné vykonať z dôvodu pochybenia na strane orgánov činných v trestnom konaní. Potom, čo súd nevydal príkaz na zatknutie, podal OČTK podnet prokuratúre na spracovanie žiadosti o právnu pomoc z 10. septembra 2015, avšak s nesprávne

uvedenou adresou V. 28 namiesto V. 26 (kam žiadal doručiť uznesenie o vznesení obvinenia ako aj predvolania), čo konštatovala aj talianska polícia. Uvedené skutočnosti mali za následok, že obvinený ani nemohol byť na mieste jeho trvalého pobytu zastihnutý, keďže ho tam nikto nehľadal. Ďalej obvinený poukázal na to, že ani hrozba vysokým trestom nie je dôvodom na vzatie osoby do útekovvej väzby.

K dôvodom preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Tieto dôvody súd videl v kriminálnej minulosti obvineného. Súd konštatoval, že zo spisového materiálu nevyplývala skutočnosť, že obvinený je podnikateľ. V tejto súvislosti obvinený poukázal na výpoveď poškodeného, ktorý tvrdil, že ho pozná ako podnikateľa a že má stavebnú firmu. Skutok sa stal v roku 2014 a doposiaľ neboli predložené žiadne dôkazy o tom, že obvinený by mal páchať ďalšiu trestnú činnosť. Podľa názoru obvineného, tento ani nemôže pokračovať v páchaní trestnej činnosti, nakoľko v predmetnom prípade skoro všetky zainteresované osoby sú stíhané väzobne. Pod pojmom „bude pokračovať v trestnej činnosti“, nie je možné rozumieť len všeobecné nebezpečenstvo. Nebezpečenstvo páchania ďalšej trestnej činnosti musí byť navyše bezprostredne hroziace.

Vo svojej sťažnosti obvinený poukázal aj na nesprávnu právnu kvalifikáciu trestných činov, čo vylučuje aj pôsobnosť špecializovaného trestného súdu. Sporná je aj výška škody. Skutok je podľa názoru obvineného účelovo zo strany orgánov činných v trestnom konaní nadkvalifikovaný.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti obvinený navrhol, aby sťažnostný súd uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 3Tp/16/2015, z 11. februára zrušil a prepustil obvineného na slobodu.

Príslušný prokurátor sa k písomným dôvodom sťažnosti obvineného P. R. nevyjadril.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd, ako nadriadený orgán, v lehote stanovenej § 192 ods. 3 Trestného poriadku v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Trestného poriadku, v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, potom ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a/ alebo b/ Trestného poriadku, na základe sťažnosti preskúmal napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú, alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimo trestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávě.

Sťažnosť proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie je prípustná v súlade s ustanoveniami § 83 ods. 1, § 185 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Trestného poriadku a v súlade s 189 ods. 3 Trestného poriadku obhajca sťažnosť odôvodnil.

Z predloženého súdneho spisu vyplýva, že obvinený P. R. bol zadržaný na základe EZR vydaného Špecializovaným trestným súdom Pezinok, pracovisko Banská Bystrica 12. októbra 2015, sp. zn. 3Tp/16/2015, v Taliansku. Odvolací súd Bologna v Taliansku rozhodol 15. decembra 2015 o vykonaní EZR, sp. zn. 3Tp/16/2015, sp. zn. 51/2015 R.G.M.A.E. Obvinený **bol zadržaný** na území Slovenskej republiky dňa **10. februára 2016 o 22.50 hod.** Následne na to bol eskortovaný do cely predbežného zadržania dňa 11. februára 2016 o 01.00 hod. v Banskej Bystrici.

Najvyšší súd sa stotožnil s výrokom uznesenia sudcu pre prípravné konanie, ktoré bolo napadnuté sťažnosťou.

Z vyšetrovacieho a súdneho spisu vyplýva, že vyšetrovateľ Policajného zboru, Prezídia Policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Bratislava uznesením ČVS: PPZ-316/NKA-PZ-BA-2015 z 24. júna 2015, vzniesol obvinenie P. R. pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/,

písm. d/, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona s poukázaním na § 140 písm. c/ Trestného zákona vo vzťahu k ods. 4 písm. b/ v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 trestného zákona, spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 k § 270 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona, spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v uznesení.

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Najvyšší súd zistil, že sudca pre prípravné konanie v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre jeho záver o existencii dôvodov väzby. Skutkové závery zistené sudcom pre prípravné konanie si osvojil, pretože vychádzajú z dôkazov, ktoré obsahuje spis a v podrobnostiach na ne nadriadený súd odkazuje. Pri posudzovaní dôvodov väzby orgány činné v trestnom konaní a súd môžu prihliadať len na tie okolnosti a zistenia, ktoré majú základ v procesne vykonanom dokazovaní a sú významné pre záver o existencii niektorého z dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/ až písm. c/ Trestného poriadku. Uvedené ustanovenia spolu s § 76 Trestného poriadku vyjadrujú ústavnú zásadu, že obvineného možno viať do väzby iba z dôvodov

a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Najvyšší súd nemá pochybnosti o tom, že sú splnené všetky formálne podmienky väzby obvineného P. R.. Rovnako mal za preukázané, že existujú v prípade obvineného základné materiálne podmienky väzby, ktoré tvoria:

a/ skutkové okolnosti vzatia do väzby, a to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, či existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a

b/ existencia niektorého z dôvodov väzby, ak z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava pre tzv. útekovú väzbu, kolúznú väzbu alebo preventívnu väzbu (§ 71 ods. 1).

Účelom väzby je zabezpečiť osobu obvineného pre trestné konanie a výkon trestu (§ 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku). Jej účelom je tiež zabrániť obvinenému, aby maril a sťažoval uskutočnenie dôkazov (§ 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku), prípadne chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu alebo pred jeho opakovaním, či pokračovaním (§ 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku). Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu ani výchovné poslanie a nesmie byť prostriedkom na získanie priznania, ani na uľahčenie trestného stíhania. Väzba nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiaducej forme správania, označovanej ako dôvod väzby. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ alebo písm. c/ Trestného poriadku sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie konkrétnej trestnej veci musia posúdiť, či vzatie do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení úsilia nemožno

dosiahnuť inak. Pre aplikáciu tohto znaku nie sú dané objektívne a nemenné kritériá, ale tieto kritériá treba vždy vyvodiť z povahy konkrétnej a individualizovanej veci, vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov a ďalších znakov upravených v tomto ustanovení. Konkrétne skutočnosti, ako zákonná podmienka odôvodňujúca väzbu obvineného podľa tohto ustanovenia, musia byť preukázané nielen pri vzatí do väzby, ale musia pretrvávajúť počas celej väzby obvineného.

Ustanovenie § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku určuje podmienky tzv. útekovej väzby a ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku určuje podmienky tzv. preventívnej väzby. Pokračovaním v trestnej činnosti sa pritom rozumie nielen opakovanie toho trestného činu, ale aj spáchanie trestného činu tej istej povahy. Sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení podrobne rozpísal skutkové právne dôvody, ktoré odôvodňujú existenciu dôvodnej obavy z útekovej i preventívnej väzby. V dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysokokvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých sudca pre prípravné konanie založil svoje rozhodnutie.

Obhajoba obvineného P. R. bude preverovaná v ďalšom priebehu trestného konania. Pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorým naplnil znaky príslušného trestného činu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor pre dokazovanie v prípravnom konaní, v dôsledku čoho sa dôvodnosť vzneseného obvinenia postupne „odkrýva“ (t.j. buď potvrdzuje, alebo vyvracia) práve dokazovaním. Dôvodné podozrenie predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin, pričom jeho „dôvodnosť“ závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu. Ústava Slovenskej republiky vo svojom článku 17 nevyžaduje, aby už v okamihu prijatia rozhodnutia o pozbavení osobnej slobody uznesením o vzatí do väzby bolo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu podložené aj dôkazmi preukazujúcimi vinu obvineného. Bolo by to nelogické, aby pre uhájenie väzby bol trestný čin jednoznačne definovaný aj preukázaný, pretože to je cieľom vyšetrovania a súdneho konania, normálny priebeh ktorého má zaručiť

práve vyšetrovacia väzba obvineného.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanovením zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Pri aplikácii citovaného ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky vyplýva povinnosť pre súd skúmať podmienky väzby aj v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor), vzhľadom k tomu, že väzbou dochádza k zásahu do jedného zo základných práv a slobôd priznaných článkom 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 5 ods. 1 Dohovoru.

Dôvody väzby, ktoré vyplývajú z článku 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru, sú stavané alternatívne. Na vzatie do väzby a držanie v nej, preto postačuje akýkoľvek stav uvedených dôvodov, teda dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a potreba zabrániť osobe v páchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Vo vzťahu preventívnej väzby k Dohovoru a judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP) je potrebné uviesť, že podľa judikatúry ESĽP preventívna väzba antedeliktum nie je Dohovorom dovolená (rozsudok Ječius vs. Litva z 31. júla 2000). Podľa ESĽP tento dôvod je obmedzený len na poskytnutie prostriedku zmluvným štátom, ako prekaziť určitý konkrétny trestný čin, teda v podstate len na prekazenie trestného činu v štádiu pokusu, pre ktorý sa potom vedie trestné stíhanie. Nebezpečenstvo opakovania trestného činu ako dôvod väzby neopiera ESĽP o slová Dohovoru „je nutné zabrániť spáchaniu trestného činu“, ale o oprávnenie, ktoré ESĽP priznáva zmluvným štátom stanoviť vedľa dôvodov uvedených v čl. 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru ďalšie dôvody zatknutia, ktoré pristúpia navyše k dôvodnému podozreniu. Z toho vyplýva, že dôvod väzby, tak ako je upravený v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a jeho aplikácia v judikatúre všeobecných súdov, nie je v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru.

Nadriadený súd preskúmal uznesenie, ktoré bolo napadnuté sťažnosťou aj z hľadiska splnenia podmienok väzby podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru a zistil, že rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie, ktorým bol obvinený P. R. vzatý do väzby, spĺňa podmienky väzby aj v súlade s článkom 5 ods. 1 Dohovoru.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie v tej časti výroku napadnutého uznesenia, ktorým zamietol nahradenie väzby procesnými prostriedkami, a to sľubom obvineného a dohľadom probačného a mediačného úradníka. Aj v tomto prípade nadriadený súd poukazuje na správne dôvody, ktoré obsahuje napadnuté uznesenie k časti výroku, ktorým boli zamietnuté procesné prostriedky nahradenia väzby.

Najvyšší súd nepovažuje navrhnuté a ponúknuté procesné prostriedky za dostatočné na náhradu väzby v prípade obvineného P. R.. Tento názor primárne opiera o osobu samotného obvineného a jeho spôsob života, keďže je nesporné, že obvinený sa dlhodobo nezdržoval na adrese trvalého bydliska, pohyboval sa po viacerých krajinách Európy, čo vyplýva nielen z jeho výpovede, ale aj z návrhu prokurátora na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu. Tieto skutočnosti boli zisťované prostredníctvom dostupných foriem a metód operatívno–pátracej činnosti v spolupráci s príslušníkmi talianskej polície.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obvinený má v registri trestov Talianska 16 záznamov, pričom posledný záznam je z roku 2008. Podľa vlastného vyjadrenia bol obvinený vo výkone trestu doposiaľ v trvaní 30 rokov. I táto skutočnosť nasvedčuje tomu, že obvinený má sklony k páchaniu trestnej činnosti.

Záver najvyššieho súdu, podľa ktorého nepovažuje navrhnuté a ponúknuté procesné prostriedky za dostatočnú náhradu väzby v prípade obvineného, vyplýva z povinnosti súdu pôsobiť na upevňovanie zákonnosti, t.j. za dôsledné zachovávanie zákona, aby bola vo vedomí verejnosti upevňovaná viera v spravodlivosť postupu a rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní a súdov v záujme dôsledného dodržiavania zákonov a rešpektovania základných práv a slobôd jednotlivých fyzických a právnických osôb.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného sudcom pre prípravné konanie alebo orgánmi činnými v prípravnom konaní, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku najvyšší súd sťažnosť obvineného P. R. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. februára 2016

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová